

עפ"ג 31852-10-24 - רומן שגל נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עפ"ג 31852-10-24

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון
כבוד השופט אלכס שטיין
כבוד השופטת רות רונן

המערער: רומן שגל
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בחיפה ב-ת"פ 44729-04-24 מיום 1.10.2024
שניתן על ידי השופטת א' אימבר
ט' טבת תשפ"ה (09 בינואר 2025)

תאריך ישיבה: עו"ד פלג ינון
בשם המערער:
בשם המשיבה:

פסק-דין

השופט יוסף אלרון:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטת א' אימבר) ב-ת"פ 44729-04-24 מיום 1.10.2024, בגדרו נגזר על המערער עונש של 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית בגין הרשעתו בעבירת הצתה.

הערעור מופנה כלפי חומרת עונש המאסר בפועל בלבד.

עיקרי כתב האישום המתוקן

2. לפי המתואר בכתב האישום המתוקן, בין המערער למתלוננת הייתה היכרות מוקדמת. ביום 2.4.2024, המתלוננת נכחה בתחנת מפעל הפיס בחיפה, ושוחחה עם עבד חמדאן (להלן: עבד). המערער הגיע בסמוך לשעה 21:00 למקום והחל לקלל את המתלוננת, ואמר לעבד לבוא לשוחח

עימו בצד. בשיחה, המערער שאל את עבד לשון בוטה מה טיב היחסים בינו לבין המתלוננת, ואמר לו לקחת את רכבו ולעזוב את המקום "לפני שיקרה משהו", כלשון כתב האישום. בעקבות דבריו של המערער עבד הזמין למקום משטרה. לאחר שניידת משטרה הגיעה, המערער עזב את המקום.

על רקע האמור, גמלה בליבו של המערער החלטה להצית את רכבה של המתלוננת (להלן: הרכב). באותו הלילה, בסמוך לשעה 1:40 הגיע המערער למקום בו חנה הרכב, יצא מרכבו לכיוון הרכב כאשר הוא אוחז בידו בבקבוק ובהמשך גם בסמרטוט, שילח אש במזיד ברכב בבית הגלגל השמאלי אחורי של הרכב ונמלט מהמקום באמצעות רכבו. כתוצאה מכך, אחזה האש ברכב וגרמה לשריפתו בצידו השמאלי ולנזק בסך 20,484.43 ש"ח. לאחר ההצתה, התקשר המערער למתלוננת ואמר לה "שזה היה בקטנה".

3. המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הצתה לפי סעיף 448(א) רישה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק). בהסדר הטיעון, סוכם כי ענישת המערער לא תכלול סנקציה כספית.

גזר דינו של בית המשפט המחוזי

4. בית המשפט המחוזי קבע בגזר דינו כי מעשיו של המערער פגעו ברף בינוני בערכים המוגנים, בין היתר בשל התכנון המוקדם לביצוע העבירה הנלמד מהצטיידותו של המערער בבקבוק וסמרטוט; מאמרותיו בשיחת הטלפון עם המתלוננת לאחר ביצוע מעשה ההצתה; ובשל הנזק הרב שנגרם לרכב והנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם מהצתת הרכב בקרבת בנייני מגורים. נוכח האמור ובהתאם למדיניות הענישה הנוהגת, נקבע מתחם העונש ההולם בין 19 ל-48 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

5. בקביעת עונשו של המערער בגדרי המתחם, בית המשפט המחוזי שקל את נסיבותיו האישיות של המערער, ובכללן את היעדרו של עבר פלילי לחובתו, את הודאתו אשר חסכה בזמן שיפוטי ואת הבעת החרטה על מעשיו, עליהם לקח אחריות. בנוסף, נשקלה עמדת המתלוננת שהוגשה לבית המשפט המחוזי, ובה הביעה את מחילתה למערער על מעשיו. בשקלול האמור, נגזר על המערער עונש של 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית ללא סנקציה כספית, בהתאם להסדר הטיעון, כאמור.

6. מכאן הערעור שלפנינו, המופנה כלפי חומרת רכיב המאסר בפועל שנגזר על המערער.

טענות הצדדים בערעור

7. לטענת המערער, מתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט המחוזי חורג ממדיניות הענישה הנוהגת, ואינו משקף נכונה את חומרת העבירה ונסיבותיה. בהקשר זה נטען כי הרף התחתון במתחם העונש ההולם, מחמיר עמו יתר על המידה. עוד נטען, כי בית המשפט המחוזי שגה כשלא העמיד את עונשו בתחתית המתחם, וכי עונש המאסר בפועל שנגזר עליו חמור ביחס לנסיבותיו הפרטניות, אשר לא ניתן להן משקל מספק בקביעת העונש בתוך המתחם.

8. בדיון שהתקיים לפנינו, בא-כוחו של המערער שב על נימוקי הערעור ביחס למתחם העונש ההולם ולקביעת העונש בגדרו. בתום שמיעת טיעוני בא-כוח המערער, לא נתבקשה תגובת המשיבה.

דיון והכרעה

9. דין הערעור להידחות. ככלל, ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים שבהם ניכרת חריגה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים או כאשר נפלה על פני הדברים טעות מהותית ובולטת בגזר הדין (ע"פ 2658/24 מחאמיד נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (9.1.2025)). עניינו של המערער אינו אחד ממקרים חריגים אלה.

10. חומרתה הרבה של עבירת ההצתה נובעת מהסיכון הנשקף לחיי אדם ולרכוש כתוצאה משילוח האש, ומחוסר היכולת לשלוט בתוצאותיה, נוכח האפשרות כי הדליקה תתפשט בתוך זמן קצר על פני שטח נרחב. כפי שציינתי בהקשר זה בעבר:

"אין לדעת כיצד תתפשט האש אשר "דרכה לילך ולהזיק", ובמי תאחז ותפגע בדרך הילוכה הלא צפוי. גם במקרים בהם התכוון המצית לפגיעה אחת, אין בידיו של המשלח אש לשלוט בהשתוללותה, ואף שראשיתה ידועה - אחריתה מי ישורנה" (ע"פ 8622/21 הולר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (15.5.2022)).

11. על חומרתה של עבירת ההצתה ניתן אף ללמוד מעונש המקסימום הקבוע בצידה שעומד על 15 שנות מאסר בפועל. עונש מחמיר זה משקף את עמדתו הנחרצת של המחוקק ביחס לעבירה זו גם כאשר אינה מכוונת לפגיעה פיזית בבני אדם (ע"פ 3256/19 אברזל נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לפסק דינו של חברי השופט א' שטיין (2.6.2019)).

12. אף מנסיבות ביצוע העבירה, עולה כי העונש שנגזר על המערער אינו מחמיר עמו יתר על המידה. למעשי המערער קדם תכנון והצטיידות לשם ביצוע העבירה; וההצתה בוצעה בקרבת מבנים בשטח עירוני, באופן שהרחיב את היקף הנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירה (וראו ע"פ 2052/24 פלוני נ')

מדינת ישראל, פסקה 7 (7.11.2024). אם לא די בכך, המערער התקשר למתלוננת לאחר שהצית את רכבה, כמו מתגאה במעשיו, באופן שעשוי לעורר חשש ביחס לעתיד לבוא. נסיבות אלו, המתווספות לביצוע עבירה החמורה כשלעצמה, מחדדות את הצורך בענישה מרתיעה כלפי המערער וכלפי מציתים פוטנציאליים מגרימת סכנה שכזו לציבור.

גם נסיבותיו האישיות של המערער נשקלו ונידונו בהרחבה רבה, וניתן להן ביטוי ניכר בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, שכן עונשו של המערער ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם. נסיבות אלו הן שהובילו גם להחלטת בית המשפט המחוזי לכבד את הסכמת הצדדים בהסדר הטיעון ולהימנע מהטלת סנקציה כספית על המערער, חרף הנזק הכלכלי שמעשיו הסבו.

13. בשקלול האמור, ובהתחשב במגמת ההחמרה הנוהגת בפסיקת בית משפט זה ביחס לעבירת ההצתה (ע"פ 3415/23 עוכזי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 לפסק דינה של חברתי השופטת ר' רונן ((1.11.2023)) העונש שנגזר על המערער הולם את חומרת מעשיו, מתיישב עם מדיניות הענישה הנוהגת ומתחשב כראוי במכלול הנסיבות.

14. אשר על כן, אציע לחברי וחברתי לדחות את הערעור.

יוסף אלרון
שופט

השופט אלכס שטיין:

אני מסכים.

אלכס שטיין
שופט
עמוד 4

השופטת רות רונן:

אני מסכימה.

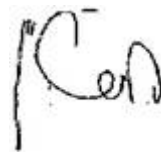
רות רונן
שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט יוסף אלרון.

ניתן היום, ט"ז טבת תשפ"ה (16 ינואר 2025).

רות רונן
שופטת

אלכס שטיין
שופט

יוסף אלרון
שופט